

Prvá pôstna nedeľa v roku A

26. februára 2023

Mt 4, 1 – 11

Milé sestry a bratia v Kristovi

Pred pár rokmi Sv. Otec navrhol zmeniť nie príliš šťastný preklad modlitby Otčenáša. Namiesto slov „Neuved' nás do pokušenia“, ktoré zvädzajú k mienke, že Boh nás privádza do pokušenia, presadil presnejší preklad, ktorý hovorí: „Nedovoľ, aby sme podľahli pokušeniu“. Tento preklad je bližší pôvodine a zároveň lepšie vyjadruje skutočnosť, že nie Boh nás chce skúšať, vystavovať pokušeniu, ale rôzne situácie života nás privádzajú do pokušenia a my by sme sa mali modliť, aby sme v týchto skúškach obstáli. Nový text Otčenáša bol schválený vo viacerých krajinách, napr. v Taliansku, u nás na Slovensku sme zostali, vzhľadom na tradíciu, pri pôvodnom preklade.

Evanjelium dnes pripomína, že Ježiš po 40 dňovom pôste bol vystavený trojakému pokúšaniam. Najprv ho ešte hladného skúšal diabol nahovoriť, aby kamene premenil na chleby. Okrem priameho pokušenia, akoby chcel naznačiť, že Ježiš by mohol svoju úlohu zredukovať na sociálnu pomoc núdznym. Iste - aj to by bolo osožné, ale Ježiš prišiel sýtiť nie telo, ale dušu človeka. Potom sa diabol snažil Ježiša nahovoriť, aby sa opovážlivo vystavil nebezpečiu, aby sa vrhol zo strechy chrámu a spoľahol sa pritom na božiu záchranu. Ježiš to odmietol slovami, že nesmieme pokúšať Boha. Náš vzťah k Bohu má byť založený nie na opovážlivosti, ale na úcte k nemu. Posledný pokus diabla bol zameraný na moc a vládu nad všetkým silami tohto sveta, skúšal Ježiša pokušením moci. Ježiš ale aj tu odkázal na vyššiu moc Boha, ktorému jedinému patrí absolútna moc.

Ako sa nás toto rozprávanie dotýka? Mali by sme si uvedomiť, že tieto pokušenia – aj keď v jednoduchšej podobe – sa dotýkajú každého človeka. Aj keď my ich často ani nevnímame ako pokušenie, skôr ako príjemnú ponuku. Skôr sa tešíme z toho, čo dnes všetko môžeme dosiahnuť. Nehľadíme pritom na okolnosti, napr. na životné prostredie. Je naozaj pokušením zredukovať svoj život na naplnenie fyzických potrieb, symbolicky povedané na chlieb. Zabudnúť, že nielen z chleba je živý človek. Pokúsiť sa materiálными hodnotami sýtiť svoju dušu. Ktosi raz povedal, že vtedy musí človek spotrebovať naozaj veľa toho materiálneho a pritom napriek tomu jeho duch, duša zostávajú nenasýtené.

Pokúšením môže byť aj vnímať Boha len ako nejakého spektakulárneho záchrancu, ktorý má namiesto nás zázračne riešiť neriešiteľné situácie. Spoliehať sa v živote opovážlivo na záchranu vyššou mocou. Nielen za volantom, ale aj zlou životosprávou a celkovo riskantným prístupom k životu. Vrháť sa bez rozmyslu do rôznych situácií, ktorými ohrozujeme nielen svoju budúcnosť, ale aj budúcnosť iných. Žiť „na autopilota“ – nepoučiť sa a stále opakovať tie isté chyby. Aj my niekedy - obrazne povedané - preťažujeme svojho anjela strážcu.

A podobné je to s pokušením moci a slávy. Každý človek túži nájsť si primerané miesto v spoločnosti, medzi ostatnými ľuďmi. Ak sa ale na svoje postavenie v spoločnosti príliš upne, ak svoju realizáciu hľadá za každú cenu – vystavuje sa riziku, že ho neprimerané ambície, snaha o prestíž povláčia. Výsledok môže byť na jednej strane strpčovanie života iných, alebo naopak vlastný pocit sklamaní a zatrpknutosť, ktorú potom človek projektuje aj do svojho okolia – do spoločnosti. Vlastnú česť

a dôstojnosť by sme mali získavať - ale poctivo, nie na úkor iného, iných. V tom nám môže „svietiť“ Ježišov príklad.

Pri pokušení nám pomáha, nájsť iný, boží uhol pohľadu: hlbšie, božie hľadisko. Ale vieme ho my dnešní ľudia nachádzať? Skôr sa sťažujeme, aké ťažké je dnes nájsť Boha v dnešnom živote. Voľakedajší obraz Boha nám je cudzí a hľadať Boha, s ktorým by sme vedeli spoločne hľadať východiská z dnešných problémov, sa nám akosi nechce. Namiesto toho sa skôr sťažujeme, že tu už nie je ten Boh, na akého sme boli zvyknutí. Pridávame sa k lamentovaniu, ako kedysi bolo všetko inak. Možno mnohí by sa najradšej vrátili pred začiatok novoveku. Zabúdame, že dvakrát sa nedá vstúpiť do tej istej rieky.

Kde teda môžeme - pri všetkej tej duchovnej chudobe, ktorú cítime - hľadať Boha dnes? Príkladom by nám mohli pomôcť hazardní hráči, ktorí si niekedy požičiavajú na to, aby mohli vyhrať a potom svoj dlh splatiť. Aj my si podobne môžeme „požičať“ energiu od Boha na to, aby sme ho vedeli lepšie nájsť, aby sme ho vedeli lepšie objaviť vo svojom živote. Požičať si energiu, ktorou nás on miluje, ktorou sa On „prihovára“ nám. Aby nám dal silu, ktorú mu potom my môžeme následne splatiť. Niečo podobné sa deje aj v našich medziľudských vzťahoch. Aj my si môžeme požičať od druhého človeka energiu lásky na to, aby sme ho vedeli mať radi, aby sme mu tú jeho energiu vedeli splatiť.

Tak či onak, Ježiš nám ukazuje otvorený vzťah k Bohu, ktorý nám pomáha v našom živote. Pomáha nám, aby sme s pomocou Boha pokušeniam nepodľahli, aby sme ich zvládli.

Viliam Arbet